

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ**

Датум: 10. новембар 2013.

**ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ**

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1) Датум и орган који је именовао комисију:

22. мај 2013. године, Наставно-научно веће Филолошког факултета у Београду

2) Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. др Ана Елаковић-Ненадовић, доцент (датум избора у звање доцента 7.10.2008.), ужа научна област Неохеленистика, Филолошки факултет Универзитета у Београду;
2. др Татјана Самарџија Грек, доцент (датум избора у звање доцента 6.05.2009.), ужа научна област Романистика - Француски језик, Филолошки факултет Универзитета у Београду;
3. др Ифигенија Радуловић, доцент (датум избора у звање доцента 6.11.2009.), ужа научна област Класичне науке, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду.

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Војка Миловановић рођена је 15. фебруара 1972. године у Београду. Гимназију је завршила у Пожаревцу, а 1996. године дипломирала је на Филолошком факултету у Београду (одсек Романистика, група за Француски језик и књижевност). 1998. године, положила је стручни испит за професора француског језика на Филолошком факултету у Београду. Године 2009. завршила је мастер студије на Филолошком факултету у Београду, одсек Романистика, група за Француски језик и књижевност (научна област: Методика наставе француског језика) и одбранила је мастер рад под називом: *Игра по улогама у уџбеницима француског језика за основну школу српских и француских*

аутора. Школске 2010/2011. године, уписала је прву годину докторских студија, модул: Језик; област: Методика наставе страних језика. 2012/2013. године, уписала је трећу годину докторских студија, модул: Језик; област: Методика наставе страних језика.

У периоду од 1996. до 2013. године, похађа стручне семинаре у земљи и иностранству (најзначајнији: Париз 2002. и 2003. године, Ла Рош на Јону 2006.), као и летње и зимске школе за наставнике страних језика. Такође, поседује сертификат Међународног центра за педагошке студије за акредитованог испитивача за испит DELF SCOLAIRE за нивое А1, А2, Б1 и Б2.

Већ седаманаест година предаје у различитим школским установама и ради са ученицима узраста од 7-18 година. Водитељ је дечије позоришне трупе на француском језику „Le Papillon de Dositej“, са којом редовно учествује на Међународном фестивалу позоришта за децу на француском језику у Новом Саду.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

-Песма « L’orage silencieux » 2007. године добија Европску награду и награду града Тервила у конкуренцији франкофоних песника коју додељује Европски центар за промоцију уметности и културе из Тионвила

-Песме « Tes yeux » и « L’âge » у категорији радова на француском језику селектоване као најбоље и објављене у међународној антологији „Il Convivio“ Међународне академије за културу и уметност из града Кастиљоне ди Сицилија из Италије

-2012. у књижевном часопису, који се бави поезијом између теорије и праксе « Le Pan poétique des muses » објављена је песма « Ma forêt » www.pandesmuses.fr/article-n-2-ma-foret-111674348.html.

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Војка Миловановић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА НАПОМЕНА:

За ментора је предложена др Ана Елаковић-Ненадовић, доцент Филолошког факултета у Београду, Катедра за неохеленске студије.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација:

1. *Prevođenje antičkog retorskog teksta: primer Likurga*, VI Simpozijum Kontrastivna jezička istraživanja, Zbornik radova, Novi Sad, 1999, стр. 63-67. (ISSN 0352-1745)
2. *Превођење као прожимање истог и различитог у језицима и културама*, Примењена лингвистика, бр. 3, Нови Сад, 2002, стр. 83-85.
3. *Рецепција античких реторичких и филозофских термина у српском језику*, Примењена лингвистика, бр. 6, Нови Сад, 2005, стр. 37-43. (ISSN 1451-7124)
4. *Beseda kao istorijski izvor: primer Eshina*, Хеленске свеске, бр. 1, Београд, 2007, стр. 55-64. (ISSN 2217-2009)
5. *Улога трагедије у Ликурговом беседништву*, Хеленске свеске, бр. 3, Београд, 2009, стр. 93-99. (ISSN 2217-2009)
6. *Традиционални обрасци беседничког убеђивања у Есхиновој реторици*, Истраживања, Нови Сад, 2012, стр. 111-122. (ISSN 03502112)
7. *Tradicionalni retoričko-hermeneutički obrazac i savremeni oblici komunikacije*, Šesti međunarodni interdisciplinarni simpozijum *Susret Kultura* (Novi Sad, 1.12.2011.), Zbornik radova (рад је Уредништво Зборника прихватило за штампу).

Комисија сматра да др Ана Елаковић-Ненадовић испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област Реторика.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. формулације назива тезе (наслова)

Комисија закључује да је радни назив тезе *Важност примене реторике у методици наставе француског језика* прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. предмета (проблема) истраживања

Опис теме

У пријављеној дисертацији кандидаткиња ће на примеру кандидата који полажу испит за добијање дипломе DELF SCOLAIRE ниво B1, истражити све могућности за

лакше савладавање потешкоћа на које наилазе кандидати у усменој и писменој продукцији, а у сврху остварења што већег степена комуникативне компетенције. Ниво Б1 подразумева да је кандидат на том нивоу способан да разуме токове дугог разговора, који се односе на њега, под условом да се ради о јасној дикцији и стандардном језику, затим да изрази своје мишљење поводом неког неформалног разговора, да се укључује у разговор или дискусију.

Када је реч о делу испита усмене продукције, он се на овом нивоу састоји из монолошког излагања кроз одбрану личних ставова аргументацијом и вежбе интеракције кроз дебату. У монолошком излагању аргументацијом од кандидата се очекује да ставове износи без већих потешкоћа тако да се они могу разумети, да их објасни и изнесе разлоге, који се тичу одређених мишљења, деловања, пројекта. Пошто Заједнички европски оквир и дескриптори дају опис онога што један кандидат треба да зна како би достигао одређени ниво знања страног језика, биће размотрене могућности уношења елемената реторике у те вежбе а у циљу остварења комуникативне компетенције или препознавања тих елемената ако их има у вежбањима. Приказане би биле говорне вежбе, као и вежбе којима се увежбавају дискусија и расправа а које користе наставници у пројекту и наставници Француског института. На основу тих искустава, аутор би дао упутства према којима реторика може помоћи у овим вежбама. Различитост узраста и нивоа образовања кандидата али и чињеница да је за већину то и нека врста јавног наступа, указују на неопходност рада са кандидатима у домену реторике и то пре свега, на кохерентности у излагању, јасним и разборитим реченицама, прављењу концепта а све уз сузбијање брзоплетости и треме, која прати учеснике јавног наступа. Применом одређених метода, кандидаткиња ће покушати да пронађе решења за поменути проблематику, изналажењем одређених реторичких постулата и механизма, који у великој мери могу олакшати усмено и писмено изражавање на француском језику.

Кандидат се у свом истраживању бави и анализом фактора мотивације у наставном процесу, наводећи Гарднеров став, по којему учење страног језика зависи од способности и мотивације оног који га учи. Мотивисан ученик улаже пуно труда и рада и за њега је учење страног језика уживање а не стега, коју му намеће систем. На ту већу мотивисаност утиче и однос према наставнику, уџбенику, начину извођења наставе, али и отвореност према култури чији се језик изучава. Аутор, даље наводи да поред ове интегративне мотивације постоји и инструментална мотивација, која се односи на практичну природу знања страног језика, пре свега у даљем школовању и напретку у

каријери. Из овог последњег и произилази најчешћи разлог мотивисаности наших ученика за учењем страног језика.

Истраживање ће бити спроведено у сарадњи са Француским културним центром у Београду, као део пројекта „Делф у школама“, који спроводе Француски институт и Министарство просвете и спорта Републике Србије. Циљ овог пројекта је да се одређени број школа и наставника, који у њима раде, укључи у припрему ученика српских основних и средњих школа за полагање испита из француског језика ради добијања дипломе ДЕЛФ.

Комисија закључује да предложени предмет истраживања у потпуности задовољава критеријуме својом сложености, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања:

Кандидат је приложио библиографију од 37 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

1. АВРАМОВИЋ, С. (2009), *Rhetorike techne: вештина беседништва и јавни наступ*, Београд: Службени гласник
2. АРИСТОТЕЛ, (2000), *Реторика*, Београд, Плато
3. АРАНЂЕЛОВИЋ, Ј. (1997), *Реторичка култура и начело филозофије*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства
4. BARTHES, R. (1970), *L'ancienne rhétorique*, Paris: Communications, n°16
5. БЛЕК, С. (2003), *Односи с јавношћу*, Београд: Клио
6. БОГДАНИЋ, А. (1996), *Комуникологија*, Београд: Чигоја
7. BARRIERE, I. (2003), *Exploitation pédagogique de documents*, EduFLE disponible sur www.edufle.net/Exploitation-pedagogique-de
8. BOULTON, A. (2007). *Documents authentiques, oral, corpus*, Nancy: Mélanges Crapel n°31, pp. 5-12
9. BURGEAIS, E. GALLAND, B. (2006), *(Se) motiver à apprendre*, PUF, collection Apprendre
10. BESSE, A. (1981), *Pour une didactique des documents authentiques; travaux de didactique du FLE-CFP*, Université P. VALÉRY, Montpellier III, n°56

11. VILMAS, A. (1990), *A haute voix*, Paris: CLE INTERNATIONAL
12. VIANIN, P. (2006), *La motivation scolaire; comment susciter le désir d'apprendre?*, Paris: de Boeck
13. GARDNER, R.C. (2001). *Language Learning Motivation: the Student, the Teacher, and the Researcher*. Texasas Papers in Foreign Language Education, 6, 1–18.
14. GERMAIN, C., (2001), *Evolution de l'enseignement des langues: 5000 ans d'histoire*, Paris: CLE INTERNATIONAL.
15. GROJNOZWSKI, D. *Pouvoirs de la rhétorique. Théorie de l'écrit dans la tradition scolaire*, in: *Littérature*, n°58. Le savoir de l'écrit: pp. 107-124.
16. DOUAY-SOUBLIN, F. (1997), *Les recueils de discours français pour la classe de rhétorique* (18e et 19e siècles), Paris: Histoire de l'éducation; Les humanités classiques, pp. 151.
17. *Zajedнички evropski okvir za učenje, nastavu i оцењивање језика*, Подгорица: 2002.
18. LAFONTAINE, L. et PREFONTAINE, C. (2007), *Modèle didactique descriptif de la production orale en classe de français langue première au secondaire*, *Revue de science de l'éducation*, vol. 33, n°1, pp. 47-66.
19. НУШИЋ, Б. (1993), *Реторика: наука о беседништву*, Београд: Просвета.
20. PURIN, CH. (1988), *Histoire des méthodologies de l'enseignement des langues*, Paris: CLE INTERNATIONAL.
21. STERIJA POPOVIĆ, J. (1995), *Реторика*, Београд: Службени гласник
22. СКЉАРОВ, М. (1993), *Теорија и пракса у настави страних језика*, Загреб: Школска књига.
23. ТОМИЋ, З., (2003), *Комуникологија*, Београд: Чигоја.
24. CUQ, J-P. et GRUCA, I. (2002), *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*, Grenoble: PUG
25. CUQ, J-P. (2003), *Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde*, Paris: CLE INTERNATIONAL.
26. ШОТРА, Т., (2010), *Дидактика француског као страног језика*, Београд: Филолошки факултет
27. ШОТРА, Т. (2006), *Како проговорити на страном језику*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

4. циљеви истраживања

Циљеви

Примарни циљ овог истраживања је утврђивање значаја и места реторике у методици наставе француског језика, посебно кад је реч о усменој продукцији. Кандидат ће истражити до које мере примена реторике може унапредити квалитет и ефикасност извођења наставе страних језика. Ово би подразумевало унапређење укупне компетенције наставника кроз познавање истинских потреба образовања, мотивацијски капацитет и емпатијску усмереност. У центру истраживања били би наставници српских школа у пројекту и наставници који раде на Француском институту на припреми кандидата за полагање испита за добијање дипломе DELF ниво B1 Заједничког европског оквира.

Хипотезе

Кандидат сматра да, ако ученик има разлоге практичне природе који везују учење страног језика, у овом случају француског језика, за каријеру и образовање, онда ће такви ученици бити мотивисани за полагање овог испита јер ће им добијена диплома помоћи у даљем школовању и каријери. С друге стране, ако се језик учи кроз употребу у комуникацијској ситуацији, онда је неопходно омогућити ученицима услове за остварење комуникације у наставном процесу. То се, по кандидаткињином мишљењу, може постићи кроз усаглашавање параметара прописаних планом и програмом и Заједничким европским оквиром, али и кроз реторику, која има механизме који би помогли у остварењу комуникативне компетенције. У току учења неопходно је активирати учениково предзнање у процесовању информација. Зато је важно током наставе омогућити да већ стечена знања буду у функцији усвајања нових знања, а реторика би својим техникама помогла у примени тих знања у усменим формама. Кандидаткиња, такође, сматра да, уколико интензивнији часови страног језика доводе до бржег и квалитетнијег усвајања страног језика, онда је битно да се током часа интензивирају активности, како би се што ефикасније дошло до остварења комуникативне компетенције.

5. очекивани резултати

Истраживање ће показати која је улога и допринос реторике и њених начела у реализацији припреме ученика, посебно у домену усмене продукције, за добијање дипломе француског језика ниво Б1. С тим у вези, размотриће се улога наставника као беседника, као некога ко служи као узор и модел ученицима, али и ученик као беседник, потом, однос беседника и аудиторијума, односно наставника и ученика и концепт тј. структура саме беседе односно предавања. Кандидаткиња ће посебну пажњу посветити проблему мотивације и то кроз компаративну анализу теоријских ставова и саме праксе. Предвиђеном анкетом ученика-кандидата, биће јасно дефинисани мотиви који су навели ученике да приступе полагању овог испита.

6. план рада

План рада има следећу структуру:

- Реторика у учионици
- Усмена продукција: ка остварењу комуникативне компетенције
- Мотивација у учењу страног језика
- Реализација пројекта „ДЕЛФ у школама“
- Усмена продукција ниво Б1
- Закључак у коме ће кандидат тестирати главну хипотезу.

7. методе истраживања:

Када је реч о методама истраживања, кандидаткиња заузима став да комбинација квантитативних и квалитативних метода рада даје оптималније резултате. Циљ оваквог приступа јесте да се јасније сагледа предмет истраживања: употреба елемената реторике у настави француског језика кроз наставу усмене продукције, као и ефикасност самог наставног процеса. Контрастивном и компаративном методом утврдиће се оно што је заједничко и специфично за наставника као беседника и ученика као аудиторијума.

С друге стране, анализом и прегледом релевантне литературе, пружио би се осврт на појам реторике, њену улогу у систему образовања кроз временске

епохе и могућности које она данас пружа у једном новом простору, времену и примени.

Овим методама приступиће се и у приказу фактора мотивације у наставном процесу, кроз компаративну анализу теоријских ставова и саме праксе. Овде је предвиђено анкетирање ученика-кандидата за полагање испита, како би се утврдили мотиви који су их навели на приступање овом испиту.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ КАНДИДАТА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је кандидат Војка Миловановић, мастер, подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области Реторике.

На основу података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Ана Елаковић-Ненадовић подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата Војке Миловановић и предложене теме докторске дисертације *Важност примене реторике у методици наставе француског језика*, а да се за ментора именује др Ана Елаковић-Ненадовић, доцент Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. _____
др Ана Елаковић-Ненадовић
2. _____
др Татјана Самарџија Грек
3. _____
др Ифигенија Радуловић